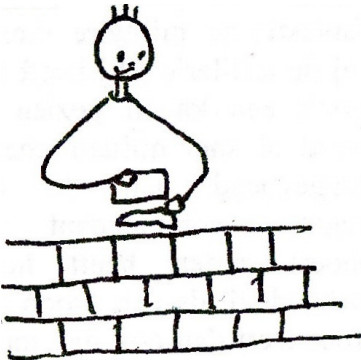

In zijn bescheidenheid had hij al een paar keer het verzoek om op de koffie te komen afgewezen. Dat was niets voor hem, en hij had toch niks te vertellen. Klein en bescheiden, kalm en rustig is de man, die uiteindelijk toch gekomen is, en waarvan we over enkele ogenblikken weten of hij inderdaad niets te vertellen heeft. Dan krijgen we gewoon een kort stukje. Het zal wel meevallen.

Het gaat om **Bert Arts**, aanvankelijk invallend koster bij onze kerk en inmiddels uitgegroeid tot een onmisbare schakel als koster en vooral ook als acoliet bij uitvaartdiensten.

Bert is in 1938 geboren in Puiflijk, gemeente Druten, als tweede zoon. Negen dagen na z'n geboorte stierf zijn moeder aan een infectie. Een zus van moeder kwam de nood lenigen door de zorg voor het huishouden op zich te nemen. Later trouwde deze tante met vader Arts en uit dat huwelijk zijn nog vijf kinderen geboren, eerst vier jongens en daarna 'ons Toos', zoals Bert liefkozend spreekt. Hij was gek op zijn zusje. Het gezin groeide als één geheel op, alhoewel Bert wel eens dacht dat de latere kinderen wat voorgetrokken werden, vooral door zijn nogal dominante vader. Dat kwam natuurlijk ook wel omdat de twee oudsten al vroeg met hun vader, die uitvoerder in de bouw was, mee aan het werk moesten om de kost voor het grote gezin te helpen verdienen. Dat klinkt natuurlijk wat harder dan wanneer je eerst de mulo mag afmaken. En dat is ook zo; het is zelfs bepalend voor de rest van je leven.

Bert doorliep de plaatselijke lagere school, ging een paar jaar naar de ambachtschool in Druten, maar zo gauw het qua leeftijd toegestaan was, moest hij van school af en mee naar de bouw.

's Ochtends vroeg uit de veren, samen in een busje en de hele dag hard werken op de Steiger, soms dicht bij huis, maar vaak ver weg. Hoe verder van huis, hoe vroeger je uit bed moest. Bert heeft nog een hele periode meegewerkt aan de van Brienenoordbrug in Rotterdam.

Na een aantal jaren kreeg hij problemen met Pa, die hem erg achter de votten zat.

En omdat hij niet meer in hetzelfde busje wilde, maar graag wat

onafhankelijker was, kocht hij een scooter en reed daar dan mee naar het werk. Soms moest hij hierdoor zelfs nog vroeger uit bed, maar de betrekkelijke vrijheid was hem dat waard. Het hele gezin verhuisde vanwege het werk naar Breda, maar dat heeft Bert maar twee weken meegemaakt. Zijn eigen oudste broer Wim was met 16 jaar al naar de marine gegaan, en Bert moest in 1958 in militaire dienst. Opkomen in de Cort Heiligers kazerne in Bergen op Zoom.. Uw verslaggever werd in 1950 in dezelfde kazerne onder de krijgstucht gesteld, dus we hadden samen een punt. Bert heeft een fantastische militaire dienst gehad bij de artillerie. Hij heeft weliswaar nooit een kanon gezien want hij werd al snel militair chauffeur en toegevoegd aan de staf. De regiments-commandant die hij moest rijden heeft hem altijd behandeld als een 'zoon'. Het was voor Bert dan ook niet moeilijk om na de reguliere diensttijd bij te tekenen voor 9 maanden. Hij had het nog nooit zo goed gehad.

Eigenlijk heeft hij zich na de dienst losgemaakt van het gezin. Hij stapte toen al snel uit de bouw en ging in ploegendienst werken bij de papierfabriek 'Gelderland Tielens' aan de Weurtseweg. Hij ging 'in de kost' zoals dat heette, waarbij hij nogal eens van adres veranderde. In 1967 kwam daar verandering in. Op de Wijchense kermis, het was al half elf 's avonds, ontdekte hij ineens een leuke vrouw en hij vroeg haar ten dans. Nog een keer, nog eens en toen het voorstel: "Zal ik jou eens netjes thuisbrengen?". Riek, want zo heet ze, bleek drie kinderen te hebben waar ze al drie jaar alleen voor stond. Bert wilde eerst wel eens afwachten hoe het tussen hem en de kinderen zou gaan, en toen dat boven verwachting goed ging, besloot hij haar te vragen zijn vrouw te worden. Haar zoon Henk was toen al 15 jaar, Jos 10 en Peter 5 jaar. Dan moet je natuurlijk wel goed weten waar je aan begint. Bert is namelijk niet het type

mens dat zo maar weer wegloopt. Samen kregen Bert en Riet nog twee kinderen, Wilma, inmiddels al 40 jaar, en Stephan.

Er moest natuurlijk nogal wat brood op de plank komen en Bert kluste heel wat bij om rond te komen. Vooral behangen was zijn favoriete deskundigheid.

Toen de oudste zonen gingen werken bij Homburg zei Riek: "Zullen we ook niet naar Cuijk gaan?". Dat was tegen geen dovemansoren gezegd, want Bert had het nooit zo begrepen gehad op het bovenhuis waar hij bij Riek ingetrokken was.

Voor het zover was kreeg Bert op het werk een ernstig ongeluk. Een balk in zijn rug vernielde een paar rugwervels. Zijn Nijmeegse dokter schatte het helemaal verkeerd in, maar ze waren nog niet verhuisd of de Cuijkse huisarts stuurde hem door naar Boxmeer.

De ‘oude’ dokter Bossers, die daar orthopedisch spreekuur deed, stelde hem voor de keus. “Niks doen” dan zit je binnen een half jaar in een invalide wagen, of “opereren” en dan heb je 25 % kans dat het nog goed komt. Het besluit viel nog bij de dokter in de kamer. Bij een operatie op de Maartenskliniek werd een aantal wervels aan elkaar vastgezet en het is gelukt. Met ijzeren wil heeft Bert meegedaan aan de revalidatie, en met succes. Dat laat hij even zien als hij nog met gestrekte knieën met de platte handen op de grond komt!

Het gevolg was wel dat Bert vanaf 1976 niet meer zwaar mocht en kon werken.

Toen hij daardoor veel vrije tijd kreeg, richtte hij zich op allerlei ‘bijbaantjes’. De plaatselijke begrafenisondernemer bood hem een baan als chauffeur van de lijkauto aan. Riek vond dat ‘gruwelijk’ en daar was Bert eigenlijk wel blij om. “Je hoeft er toch niet met je handen aan te komen” was het commentaar van de ondernemer toen Bert afzegde.

In ons gesprek komt dan ineens de ‘aap uit de mouw’. Bert bekent dat hij al vanaf zijn zesde jaar pastoor had willen worden, maar zoiets werd thuis flink ontmoedigd. Dat zou een werkmans in de bouw gekost hebben.

Nu hij veel vrije tijd kreeg zag hij z’n kans schoon om toch nog iets te betekenen in de kerk. Hij werd acoliet bij begravenissen in de Martinuskerk. Daar kreeg hij op de pastorie ook een koster opleiding. Natuurlijk komt van het een het ander en Bert knapte vaak allerlei klusjes op voor de kerk. Het mooiste vond hij het om de vlag uit te hangen bij feestelijke gelegenheden. Daar boven op de hoogste balustrade van de kerk had hij dan een prachtig uitzicht. Als je maar weg was als de klokken begonnen te luiden, anders werd je ‘horendol’.

Toen hij Geert van de Wijst eens ontmoette op ‘t Fort, vroeg die hem om af en toe te willen invallen bij een begrafenis in de Jozefkerk. Hij voelde zich al snel erg goed op z’n gemak in de Jozefkerk. Alles was er wat minder ‘afstandelijk’. De mensen dachten eerst zelfs dat hij een broer van pastoor Kees was.

Vele lange jaren heeft Bert nog gewerkt bij Andre van Rossum in het restaurant van de Messemaker. Tranen schieten hem in de ogen bij de trieste herinnering aan de ongelukkige afloop.

Daarnaast was hij meer dan 28 jaar lang invallend kelner in welhaast iedere horecazaak in de wijde omtrek. Hij zegt half Brabant gehad te hebben en kent daardoor ontzettend veel mensen. Ook heeft hij heel wat uren meegeholpen bij 't Fort, vooral op de drukke maandagen. Hij was dan kaart-speler of biljarter 'met een taak'!

Alweer enkele jaren hebben Bert en Riek intussen een plaatsje gevonden op Camping 'de Bergen' in Wanroij. Iedere week zijn ze daar minstens vier dagen te vinden, behalve in de winter. Een beetje klussen voor de campingbeheerder is daarbij Bert z'n lust en z'n leven.

Thuis in de Beatrixstraat, waar ze al weer 12 jaar wonen, moet hij inmiddels ook veel 'aan de bak' omdat Riek slechter ter been wordt. "Ik ben een expert in stofzuigen geworden" constateert hij. Daarnaast houdt hij behalve zijn eigen tuin, ook die van een paar buurvrouwen keurig op orde, omdat hij nou eenmaal het type man is dat geen 'nee' kan zeggen. Maar hij doet dit alles met veel overgave en plezier. En consequent.

Als hij antwoord geeft op de vraag of hij ook aan sport doet of gedaan heeft, begint onze gast hartelijk te lachen. Hij blijkt een zwemdiploma A en B te hebben, maar heeft daarna in z'n hele leven misschien nog drie keer gezwommen, terwijl hij 100 meter van de Kwel woont. Dat is dan alle sport die hij in z'n leven gedaan heeft.

Met hun kinderen is het prima gelopen. Ze hebben allemaal goed werk en daarbij nog voldoende vrije tijd gehad om Bert en Riek zeven kleinkinderen te schenken. Ze hebben zelfs al vijf achterkleinkinderen. Bert Arts, een man klein van postuur, maar voor velen zijn gewicht in goud waard. Je zou kunnen zeggen: 'weer zo'n klein radertje in de grote maatschappelijke machine, een radertje dat de hele machine stillegt als het er niet meer is'.

Op dat soort 'radertjes' moeten we met z'n allen erg zuinig zijn. Bert, het was een genoegen om je eenvoudige en eerlijke verhaal te mogen noteren. Eerlijk en recht voor de raap! Blijf zo, blijf gezond en blijf dan ook nog lang bij ons in de parochie je diensten verlenen. Daar zijn we je zeer dankbaar voor! Het ga jullie goed daar in de Beatrixstraat.

Deze pdf-versie is gemaakt door Peter Broekmans.